

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2563 (แบบ 56-1)
บริษัท ทีเอสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

สารบัญ

หน้า

รายงานจากคณะกรรมการ

1

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	3
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	9
3. ปัจจัยความเสี่ยง	29
4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	46
5. ข้อพิพาททางกฎหมาย	51
6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น	52

ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น	53
8. โครงสร้างการจัดการ	59
9. การกำกับดูแลกิจการ	104
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม	132
11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	138
12. รายการระหว่างกัน	142

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	143
14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	152

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

166

เอกสารแนบ

เอกสารแนบ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท	167
เอกสารแนบ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย	197
เอกสารแนบ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน และ หัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท	201
เอกสารแนบ 4 รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน	203
เอกสารแนบ 5 รายงานจากคณะกรรมการบริหาร	204
เอกสารแนบ 6 รายงานจากคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง	206
เอกสารแนบ 7 รายงานจากคณะกรรมการตรวจสอบ	208
เอกสารแนบ 8 รายงานจากคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	210
เอกสารแนบ 9 รายงานจากคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ	212
เอกสารแนบ 10 แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน	214
เอกสารแนบ 11 รายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน และ รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต งบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม	224

รายงานจากคณะกรรมการ

ในปี 2563 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนและเศรษฐกิจทั่วโลกจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิต มาตรการล็อกดาวน์ในภาคธุรกิจ การจำกัดการเดินทาง และการกักตัวผู้ที่มีความเสี่ยงส่งผลให้เศรษฐกิจโลกชะงักงันอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน สำหรับประเทศไทย ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี แต่การชะลอตัวอย่างรุนแรงของภาวะเศรษฐกิจก็ได้ส่งผลให้รายได้ปรับตัวลดลง ขณะที่ระดับหนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นจากการกู้ยืมเพื่อประคับประคองตนและกิจการให้ผ่านวิกฤตการณ์นี้

เพื่อช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ รัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่า 1.9 ล้านล้านบาท ทั้งมาตรการเงินชดเชยการว่างงาน มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศ มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการ SME และจัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาเสถียรภาพตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ในขณะเดียวกัน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงถึงสามครั้งในระหว่างปี จนมาอยู่ที่ร้อยละ 0.5 และออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยและลูกหนี้ภาคธุรกิจ โดยสนับสนุนให้ธนาคารลดภาระหนี้และช่วยเหลือด้านสภาพคล่องแก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบในหลายรูปแบบ เช่น การยืดระยะเวลาชำระหนี้ การพักหนี้ และการลดดอกเบี้ย คิดเป็นมูลหนี้ทั้งหมดที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการของ ธปท. สูงสุดถึง 7.2 ล้านล้านบาท ในไตรมาสที่ 3

ระบบธนาคารในปี 2563 ยังคงเข้มแข็งและมีเสถียรภาพจากระดับเงินกองทุนที่แข็งแกร่งและมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่รัดกุมเป็นระบบ แม้จะต้องเผชิญกับความท้าทายจากรายได้ของธุรกิจหลักที่ลดลงและการเพิ่มสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิตในช่วงวิกฤต อัตราสินเชื่อต่อคุณภาพ ณ สิ้นปี 2563 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 2.98 ในปีก่อนหน้านี้ มาอยู่ที่ร้อยละ 3.12 ซึ่งอาจยังไม่สะท้อนผลกระทบทั้งหมดจากวิกฤตครั้งนี้เนื่องจากยังมีลูกหนี้ที่อยู่ภายใต้มาตรการช่วยเหลือจำนวนมาก อย่างไรก็ตามธนาคารส่วนใหญ่ได้เพิ่มการกันสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงล่วงหน้า และจำกัดการจ่ายเงินปันผลปี 2563 ไม่เกินร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิและไม่เกินอัตราการจ่ายปันผลของปีก่อนหน้า ตามแนวทางของ ธปท. เพื่อรักษาความแข็งแกร่งของฐานะการเงินให้พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนในอนาคต

ธุรกิจของทีสโก้ได้รับผลกระทบจากการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สูงที่สุดที่เพิ่มขึ้นและรายได้ค่าธรรมเนียมที่ลดลงจากการชะลอตัวทางธุรกิจเช่นกัน โดยกำไรสุทธิลดลงร้อยละ 16.6 และสินเชื่อรวมลดลงร้อยละ 7.4 จากปีก่อนหน้า ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายการปล่อยสินเชื่อใหม่อย่างระมัดระวัง อย่างไรก็ตาม ทีสโก้ได้พิจารณาออกมาตรการหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับลูกหนี้แต่ละประเภท ทั้งลูกหนี้บริษัท ลูกหนี้ SME และลูกหนี้รายย่อย เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ทุกกลุ่มให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตไปได้ โดยให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ไปแล้วทั้งสิ้นถึงร้อยละ 24 ของสินเชื่อรวม ทั้งนี้ การเริ่มฟื้นตัวของธุรกิจในช่วงครึ่งปีหลังจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศได้ส่งผลให้ลูกหนี้ส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือของทีสโก้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ตามปกติ ทำให้ยอดหนี้ที่ยังอยู่ในมาตรการ ณ สิ้นปี 2563 เหลือเพียงร้อยละ 4 ของสินเชื่อรวม

ถึงแม้ว่าสถานการณ์ในปีที่ผ่านมาจะเต็มไปด้วยความยากลำบากและความไม่แน่นอน แต่ทีสโกก็ยังคงรักษาคุณภาพของสินทรัพย์ได้เป็นอย่างดี โดยมีอัตราสินเชื่อต่อคุณภาพค่อนข้างคงที่ที่ร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับร้อยละ 2.4 ในปีก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม ทีสโก้คาดว่าผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ยังคงสร้างแรงกดดันและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทีสโก้จึงใช้นโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญอย่างระมัดระวังตามมาตรฐานบัญชีฉบับใหม่ (TFRS 9) โดยตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้นให้ครอบคลุมความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ส่งผลให้อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินเชื่อต่อคุณภาพเพิ่มขึ้นมาที่ระดับร้อยละ 210 ณ สิ้นปี 2563 ในขณะที่ระดับเงินกองทุนยังคงแข็งแกร่ง ด้วยอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงและอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคาร ที่สูงถึงร้อยละ 22.8 และ 18.1 ตามลำดับ

สำหรับธุรกิจธนปธิธนกิจและธุรกิจตลาดทุนในปี 2563 มีการเติบโตเป็นอย่างดี ธุรกิจธนปธิธนกิจประสบความสำเร็จอย่างสูงในการสร้างผลตอบแทนและมูลค่าเพิ่มแก่พอร์ตการลงทุนของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ จากการนำเสนอกองทุนรวมซึ่งมี

การลงทุนตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกหรือเมกะเทรนด์ ในจังหวะที่เหมาะสม กองทุนที่โดดเด่นในปี 2563 อาทิ กองทุนไบโอเทคโนโลยี เฮลท์แคร์ กองทุนโกลบอล ดิจิตอล เฮลท์ กองทุนคลาวด์คอมพิวเตอร์ กองทุนนวัตกรรมเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต แห่งอนาคต และกองทุนไซเบอร์ เทคโนโลยี ซึ่งได้สร้างบรรทัดฐานใหม่ให้แก่ธุรกิจจัดการกองทุน โดยหลายกองทุนมีผลการดำเนินงานที่ดีในระดับต้นๆ ของอุตสาหกรรม และสร้างผลตอบแทนได้เป็นที่น่าพอใจทั้งในระยะสั้นและระยะยาวด้วยผลงานอันโดดเด่นนี้ บล.ทิสโก้ จึงได้รับรางวัล “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนดีเด่น” จาก SET Awards 2020 ต่อเนื่องเป็นปีที่สอง และ “กองทุนยอดเยี่ยมแห่งปี 2563” ประเภทกองทุนตราสารทุนทั่วไป จาก Money & Banking Awards 2020 ในด้านธุรกิจหลักทรัพย์ก็ถือเป็นปีที่ปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์แม้จะอยู่ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 โดย บล.ทิสโก้ ได้จับมือกับพันธมิตรรายใหม่อย่าง Jefferies ซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์ชั้นนำจากสหรัฐอเมริกาที่จะมาช่วยสนับสนุนลูกค้าสถาบันต่างประเทศที่ต้องการเข้ามาลงทุนในตลาดทุนไทยในอนาคต

จากการที่ทิสโก้ยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและพร้อมปรับตัวภายใต้ความท้าทายต่างๆ มาโดยตลอดทำให้ทิสโก้ ได้รับรางวัล “บริษัทยอดเยี่ยมแห่งปี 2020” กลุ่มธุรกิจการเงิน จาก Money & Banking Awards 2020 และได้รับคัดเลือกเป็น “หุ้นยั่งยืน” (Thailand Sustainability Investment - THSI) ติดต่อกันเป็นปีที่ 4 และได้รับการประกาศเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ ESG 100 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 จากความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสร้างคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย นอกจากนี้ บริษัทโฮเวย์ หนึ่งในบริษัทลูกของกลุ่มทิสโก้ ยังได้รับรางวัล “สุดยอดนายจ้างดีเด่นแห่งประเทศไทย ประจำปี 2562” จากคินเซ็นทริก ประเทศไทย (Kincentric Thailand) และทิสโก้ได้รับรางวัลชนะเลิศ “นวัตกรรมการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประจำปี 2563” จากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทยจากการนำ “การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)” มาพัฒนากระบวนการคิดให้แก่พนักงาน สิ่งเหล่านี้สะท้อนค่านิยมของทิสโก้ที่ให้ความสำคัญกับพนักงานซึ่งถือเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามากที่สุดขององค์กร ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน พัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมความปลอดภัยและสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 อีกด้วย

ทิสโก้ดำเนินธุรกิจบนหลักความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility) โดยเฉพาะการส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบัน จึงทำให้การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ ได้ปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบใหม่ที่เหมาะสม อาทิ โครงการให้ความรู้ทางการเงินที่เปลี่ยนการนำเสนอความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการวางแผนการใช้จ่ายในครัวเรือนมาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์แทน นอกจากนี้ ทิสโกียังคงดำเนินโครงการอื่นที่ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง โดยในปีนี้ โครงการอาคารเรียน “ทิสโก้ ร่วมใจ 8” ได้สร้างเสร็จสมบูรณ์ พร้อมส่งมอบเพื่อพัฒนาการศึกษาให้แก่ชุมชนใน จ.สมุทรสงคราม

ในปี 2564 นี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นที่คาดว่าจะยังคงอยู่ต่อไป ถึงแม้ว่าจะมีสัญญาณที่ดีจากความสำเร็จในการพัฒนาวัคซีน แต่อาจต้องใช้เวลาอีกหลายปีกว่า การใช้ชีวิตของประชาชนและการฟื้นตัวของภาคธุรกิจจะกลับไปสู่ภาวะปกติ ก่อนการเกิดโรคระบาด ทิสโกียังคงดำเนินนโยบายธุรกิจอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เพื่อพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และปรับโมเดลธุรกิจให้พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีของโลกที่ถูกเร่งเร็วขึ้นจากสถานการณ์ของโรคระบาด เพื่อให้ธุรกิจผ่านพ้นวิกฤตและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการให้สินเชื่อและดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมด้วยความตระหนักในหน้าที่ของการเป็นองค์กรที่ดีที่มีส่วนช่วยผลักดันโลกไปสู่อนาคตที่ดียิ่งขึ้น

ในโอกาสนี้ คณะกรรมการขอขอบคุณผู้ถือหุ้น ลูกค้า และพันธมิตรทางธุรกิจ ที่ให้การสนับสนุนทิสโก้เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอขอบคุณเป็นพิเศษแก่คณะผู้บริหารและพนักงานทิสโก้ สำหรับความทุ่มเทและความมุ่งมั่นในช่วงเวลาแห่งความยากลำบากนี้ เชื่อว่าด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทิสโก้จะสามารถก้าวผ่านวิกฤตที่ยาวนานนี้ และฝ่าฟันความท้าทายต่างๆ ที่จะมาถึงในอนาคตได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการ